Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2024/1214

3.5.2024.

NOLĪGUMS STARP EIROPAS SAVIENĪBU UN AMERIKAS SAVIENOTAJĀM VALSTĪM, AR KO NOSAKA DROŠĪBAS PROCEDŪRAS *GALILEO* PAVADOŅU PALAIŠANAI NO AMERIKAS SAVIENOTO VALSTU TERITORIJAS

EIROPAS SAVIENĪBA, turpmāk "Savienība",

un

AMERIKAS SAVIENOTĀS VALSTIS, turpmāk "ASV", turpmāk kopā "Puses",

IEVĒROJOT kosmisko tehnoloģiju nozīmi valstīm un to pilsoņiem sakaru, tālizpētes, navigācijas un valsts drošības jomā,

PĀRLIECĪBĀ, ka ASV un Savienībai vajadzīga sadarbība, lai visos attiecīgos lietojumos varētu pilnīgi izmantot šo svarīgo tehnoloģiju sagādāto labumu,

ATSAUCOTIES uz to, ka *Galileo* ir Savienības globālā navigācijas pavadoņu sistēma, kas izstrādāta, lai par brīvu sniegtu ziņas par vietu un laiku visdažādākām nozarēm, kā aviācijai, dzelzceļiem, kuģniecībai un elektroniskajiem sakariem,

APZINOTIES, ka ES klasificēto iekārtu ievešana ASV teritorijā pavadoņu palaišanai nes līdzi briesmas drošībai un prasa pienācīgus drošības pasākumus un ASV un Savienības sadarbību,

IEVĒROJOT, ka ASV un Savienībai ir kopīgs mērķis novērst kosmisko tehnoloģiju ļaunprātīgu izmantošanu un no tās aizsargāt, tā stiprinot savu drošību un gādājot par augstu drošumu saviem pilsoņiem,

ŅEMOT VĒRĀ *Galileo* pavadoņu stratēģisko un zinātnisko nozīmi un ekonomisko vērtību,

ATZĪSTOT vajadzību nodrošināt *Galileo* pavadoņu palaišanas sakarā klasificētas informācijas un aktīvu aizsardzību,

IEVĒROJOT, ka tehniskās problēmas, kas saistītas ar pavadoņu palaišanu, padara par nepieciešamu pastāvīgu ASV un Savienības informācijas apmaiņu un sadarbību,

ATSAUCOTIES uz 2004. gada 26. jūnijā Dromolendas pilī, Klēras grāfistē, parakstīto Nolīgumu starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Amerikas Savienotajām Valstīm, no otras puses, par *Galileo* un GPS satelītu navigācijas sistēmu un saistīto programmu veicināšanu, nodrošināšanu un izmantošanu,

ATSAUCOTIES uz 2007. gada 30. aprīlī Vašingtonā noslēgto Eiropas Savienības un Amerikas Savienoto Valstu valdības Nolīgumu par klasificētas informācijas drošību (turpmāk "Drošības nolīgums"), sevišķi tā 19. pantu, un ar to saistīto Drošības kārtību tādas klasificētas informācijas aizsardzībai, ar kuru apmainās ES un Amerikas Savienotās Valstis, ko Padomes Drošības komiteja apstiprināja 2007. gada 29. jūnijā un ASV apstiprināja 2007. gada 18. jūlijā (turpmāk "Drošības kārtība"),

IEVĒROJOT, ka *Galileo* palaišanas pakalpojumu līgumu pārvaldību Eiropas Komisija ir uzticējusi Eiropas Kosmosa aģentūrai, kas Savienības uzdevumā īsteno pavadoņu palaišanas kampaņas,

IEVĒROJOT ASV komerciālo palaišanas pakalpojumu sniedzēju pienākumus, kas noteikti ASV tiesību aktos, noteikumos, kārtībā, piemērojamajās licencēs un atbalstīšanas kārtībā, un ASV ministriju un pārvalžu attiecīgo lomu un pienākumus,

IR VIENOJUŠĀS ŠĀDI.

1. pants

Piemērošanas joma

1. Šis nolīgums attiecas uz *Galileo* pavadoņu palaišanu no ASV teritorijas.

2. Puses atzīst, ka ES klasificētās iekārtas un dokumentāciju izvedīs no Savienības un ievedīs ASV, izmantos ASV teritorijā un izvedīs atpakaļ uz Savienību. ES klasificēto iekārtu un dokumentācijas aizsardzībai abas Puses ciešā sadarbībā ar palaišanas pakalpojumu sniedzēju nodrošina, ka ir ieviesti visi saskaņā ar šā nolīguma noteikumiem vajadzīgie un atbilstošie iekārtu un dokumentācijas kontroles un aizsardzības pasākumi.

3. Ja šajā nolīgumā nav noteikts citādi vai pēc Pušu apspriešanās nav saņemta Eiropas Komisijas atļauja, Eiropas Kosmosa aģentūras vietējais drošības inspektors, viņa norīkotās personas un Eiropas Komisijas norīkotās personas patur ekskluzīvu piekļuvi ES klasificētām iekārtām un dokumentācijai katras palaišanas kampaņas laikā, sākot ar iekārtu un dokumentācijas nogādāšanu ASV teritorijā un beidzot ar to aizvešanu no ASV teritorijas.

4. Ja ES klasificētā informācija tiek darīta zināma ASV valdībai vai 5. panta 4. punktā minētām pilnvarotām trešām personām, vai citādām trešām personām, par ko Puses savstarpēji vienojušās, vai tās kā citādi to saņem, uz tādas ES klasificētās informācijas aizsardzību attiecas un to reglamentē Drošības nolīguma noteikumi un tajā ietvertie noteikumi neatkarīgi no tā, kura Eiropas struktūra ir sniedzēja.

2. pants

Definīcijas

Šajā nolīgumā piemēro šādas definīcijas:

1) "ES klasificēta informācija" jeb "ESKI" ir jebkāda informācija vai materiāli, kuriem piemērota ES drošības klasifikācija un kuru neatļauta izpaušana var izraisīt dažādas pakāpes apdraudējumu Savienības vai vienas vai vairāku tās dalībvalstu interesēm. ESKI var būt mutiska, vizuāla, elektroniska, magnētiska vai dokumentāra vai materiāla veidā, tostarp iekārta vai tehnoloģija;

2) "ES klasificētas iekārtas un dokumentācija" ir iekārtas un dokumentācija, kurā ir ESKI;

3) "ES aizsargātie aktīvi" ir katrs priekšmets vai materiāls kosmodromā, ko ieved ASV teritorijā *Galileo* pavadoņa palaišanai, tostarp ES klasificētas iekārtas un dokumentāciju, bet ne tikai tās;

4) "drošības zonas" ir kosmodroma zonas ES aizsargāto aktīvu glabāšanai un darbībām ar tiem saskaņā ar Savienības līgumisko vienošanos ar palaišanas pakalpojumu sniedzēju un palaišanas pakalpojumu sniedzēja ar kosmodromu nolīgto atbalstīšanas kārtību;

5) "kosmodroms" ir ASV valdībai piederoša konkrēta vieta vai vietas ar iekārtām nesējraķetes montāžai, darbībām ar tās degvielu, kosmiskā kuģa sagatavošanai startam, palaišanai un palaišanas novērošanai, kura ir ASV teritorijā un kurā paredzēta *Galileo* pavadoņu palaišana;

6) "komerciālās derīgās kravas apstrādes iekārta" ir iekārta kosmiskā kuģa un derīgās kravas sagatavošanai startam, kura atrodas ASV teritorijā privātīpašumā ārpus kosmodroma;

7) "drošības aizskārums" ir katrs notikums, kas var izraisīt neatļautu piekļuvi informācijai, dokumentācijai, iekārtām, to izmantošanu, izpaušanu, pārveidošanu vai iznīcināšanu vai iejaukšanos ES aizsargāto aktīvu sistēmas darbībā;

8) "palaišanas pakalpojumu sniedzējs" ir ASV organizācija, ar kuru Eiropas Komisija noslēgusi līgumu par *Galileo* pavadoņu palaišanu;

9) "*Galileo*" ir autonoma, civila Savienības globāla navigācijas pavadoņu sistēma (*GNSS*), kas ir civilpersonu pārziņā, sastāv no pavadoņu grupas, vadības centriem un globāla zemes staciju tīkla un sniedz pozicionēšanas, navigācijas un laika sinhronizācijas pakalpojumus, tostarp drošības vajadzības un prasības;

10) "*Galileo* pavadonis" ir kosmiskais kuģis, kas pieder sistēmai *Galileo* un ko ieved ASV teritorijā palaišanai;

11) "*Galileo* pavadoņa atliekas" ir *Galileo* pavadonis vai tā daļa, tostarp fragmentus un tā elementus, kas tiek atrasti ASV teritorijā vai teritoriālajos ūdeņos vai starptautiskajos ūdeņos pēc negadījuma vai avārijas, kur iesaistīts *Galileo* pavadonis;

12) "Eiropas Kosmosa aģentūra" jeb "EKA" ir valdību organizācija, kas izveidota ar Konvenciju par Eiropas Kosmosa aģentūras izveidi, kura tika atvērta parakstīšanai Parīzē 1975. gada 30. maijā un stājās spēkā 1980. gada 30. oktobrī. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/696 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido Savienības kosmosa programmu un Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūru (turpmāk "ES Kosmosa regula"), 28. panta 4. punktu Savienība ir uzticējusi EKA uzdevumus, kas saistīti ar Savienības kosmosa programmas īstenošanu, tostarp īpašu palaišanas pakalpojumu līgumu iepirkumu un izpildi, un kurus EKA veic Savienības uzdevumā;

13) "Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūra" jeb "*EUSPA*" ir Savienības aģentūra, kas izveidota ar ES Kosmosa regulu un kurai Eiropas Komisija uztic Savienības kosmosa programmas *Galileo* komponenta pārvaldību un izmantošanu;

14) "EKA vietējais drošības inspektors" jeb "EKA VDI" ir Eiropas Komisijas norīkota EKA amatpersona, kas atbild par Savienības *Galileo* palaišanas kampaņu drošību;

15) "EKA VDI norīkotās personas" ir EKA darbinieki un EKA darbuzņēmēji, kurus EKA VDI ir rakstiski norīkojis viņa uzdevumā izpildīt noteiktu funkciju, pienākumu vai uzdevumu. Norīkojums nepārsniedz noteiktu uzdevumu un nav vispārīgs pilnvarojums norīkotajai personai rīkoties EKA VDI uzdevumā;

16) "Eiropas Komisijas norīkotās personas" ir Savienības, tostarp *EUSPA*, darbinieki un Savienības dalībvalstu eksperti, kurus Eiropas Komisija rakstiski norīkojusi tās uzdevumā izpildīt noteiktu funkciju, pienākumu vai uzdevumu. Norīkojums nepārsniedz noteiktu uzdevumu un nav vispārīgs pilnvarojums norīkotajai personai rīkoties Eiropas Komisijas uzdevumā.

3. pants

Ievešanas procedūras

1. Uz ES aizsargāto aktīvu ievešanu ASV teritorijā attiecas ASV tiesību akti, tostarp ASV Muitas un robežsardzes (*CBP*) pārvaldītie vai īstenotie tiesību akti. Saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem un kārtību *CBP* ir brīvība lemt, vai ir nepieciešama priekšmetu inspicēšana.

2. Savienība sadarbībā ar palaišanas pakalpojumu sniedzēju iesniedz attiecīgajām ASV aģentūrām visu informāciju, kas saskaņā ar ASV tiesību aktiem vajadzīga, lai varētu muitot ES aizsargātos aktīvus, tostarp izpildīt piemērojamās licencēšanas prasības. ASV iesniedz Eiropas Komisijai informāciju par gaidāmajām muitošanas procedūrām.

3. Ja *CBP* konstatē vajadzību apskatīt kādu *Galileo* pavadoni vai citus ES aizsargātos aktīvus, *CBP* kontaktpunkts, kas izraudzīts saskaņā ar 9. pantu, sazinās ar EKA VDI un, cik praktiski iespējams, nodrošina apskatē EKA VDI un/vai viņa norīkotu personu klātbūtni. Tādu muitas apskati veic saskaņā ar piemērojamajiem ASV tiesību aktiem, drošības zonā vai citā savstarpēji izraudzītā kosmodroma vietā ar drošību, kas ir samērā ar pārbaudāmo priekšmetu veidu, un tikai tādā mērā, kādā nepieciešams nodrošināt atbilstību ASV tiesību aktiem.

4. EKA VDI var lūgt *CBP* apskati pārtraukt, lai būtu iespējama iepriekšēja divpusēja apspriešanās starp Eiropas Komisiju un ASV Valsts departamentu. Ja nav tiešu briesmu cilvēku dzīvībai vai ASV valsts drošībai, *CBP* tādu lūgumu cenšas apmierināt.

4. pants

Kosmodroma drošības zonu un ES aizsargāto aktīvu aizsardzība

1. Veidā, kas atbilst ASV tiesību aktiem, kārtībai, procedūrām un ar palaišanas pakalpojumu sniedzēju nolīgtajai atbalstīšanas kārtībai:

a) ASV veic visus nepieciešamos un pienācīgos pasākumus, lai aizsargātu kosmodromu no ielaušanās, tostarp teritorijas, kurās ir kāda drošības zona;

b) ASV veic visus nepieciešamos un pienācīgos pasākumus, lai novērstu *Galileo* pavadoņu bojāšanu, pārveidošanu un manipulācijas ar tiem palaišanas kampaņas laikā, kas sākas ar atvešanu ASV teritorijā un beidzas ar aizvešanu no ASV teritorijas;

c) ASV pēc Eiropas Komisijas pieprasījuma apstiprina objekta drošības pielaides statusu, ko palaišanas pakalpojumu sniedzējam un komerciālās derīgās kravas apstrādes iekārtas īpašniekam/ekspluatētājam piešķir saskaņā ar ASV tiesību aktiem, kuri attiecas uz klasificētu iekārtu un dokumentācijas glabāšanu. ASV informē Eiropas Komisiju par visām agrāk apstiprinātā statusa izmaiņām;

d) ievērojot 3.3., 5.4. un 6.3. pantu, ASV nepiekļūst ES aizsargātajiem aktīviem kosmodromā vai tos neinspicē. ASV aizsargā drošības zonas no neatļautas iekļūšanas, slepenas noklausīšanās vai citādas iejaukšanās darbībā, kas notiek drošības zonās;

e) ASV valdības un atbalstošā darbuzņēmēja darbinieki drīkst piekļūt drošības zonai, kas atrodas kosmodromā, un to inspicēt tikai nolūkā apstiprināt atbilstību drošuma, drošības un vidiskajām prasībām, krimināltiesību īstenošanā vai tā, kā citādi noteikts 5. pantā. Tādas piekļūšanas vai inspekcijas gadījumā ASV valdības un atbalstošā darbuzņēmēja darbinieki par to laikus paziņo, lai veicinātu EKA VDI vai viņa norīkoto personu laicīgu piekļuvi drošības zonai, un neizslēdz EKA VDI vai viņa norīkotās personas no drošības zonas, izņemot atsevišķus gadījumus, kad pastāv tūlītējas un tiešas briesmas cilvēku dzīvībai vai apdraudējums ASV valsts drošībai, vai tiesībaizsardzības vajadzībās. Tādos gadījumos ASV valdības darbinieki tomēr pienācīgi informē EKA VDI vai, ja viņš nav pieejams, viņa norīkotās personas un dara visu iespējamo, lai nodrošinātu līgumā ar palaišanas pakalpojumu sniedzēju atļauto Savienības videosistēmu nepārtrauktu darbību;

f) ASV netraucē Savienībai izmantot pienācīgi ievestas telesakaru šifrēšanas iekārtas drošības zonās, kas atrodas kosmodromā vai komerciālās derīgās kravas apstrādes iekārtā. Ja ASV nav atļāvušas citādi, Savienība tādas iekārtas izmanto tikai palaišanas pakalpojumu sniedzēja vai komerciālās derīgās kravas apstrādes iekārtu sakaru tīklā.

2. ASV caur palaišanas pakalpojumu sniedzēju informē EKA VDI, pirms tiek pieņemts lēmums izdarīt evakuāciju kādā kosmodroma teritorijā, kas saistīta ar Savienības palaišanu. Cik tādos apstākļos praktiski iespējams, Savienībai tiek atļauts norīkot nepārtrauktu apsardzi drošības zonās un ap tām un turpināt drošības zonu novērošanu no tālienes ar Savienības videosistēmām, kas atļautas līgumā ar palaišanas pakalpojumu sniedzēju.

3. Pirms ES klasificēto iekārtu un dokumentācijas novietošanas vai glabāšanas drošības zonā, kas atrodas kosmodromā, vai komerciālās derīgās kravas apstrādes iekārtā ASV pēc Eiropas Komisijas pieprasījuma rakstiski paziņo, ka ir ieviesti visi nepieciešamie un pienācīgie drošības pasākumi.

4. Šajā pantā izklāstītie noteikumi galvenokārt attiecas uz darbību un ES aizsargātiem aktīviem kosmodromā un, ja šajā pantā nav noteikts citādi, neattiecas uz darbību un ES aizsargātiem aktīviem komerciālās derīgās kravas apstrādes iekārtā. Savienības darbību un ES aizsargātos aktīvus komerciālās derīgās kravas apstrādes iekārtā galvenokārt reglamentē līgumiskas vienošanās starp Savienību, palaišanas pakalpojumu sniedzēju un iekārtas īpašnieku/ekspluatētāju.

5. Savienība rakstiski iesniedz ASV sarakstu ar ES klasificētajām iekārtām un dokumentāciju, kas tiek izmantota palaišanas kampaņā, un ES aizsargāto aktīvu sarakstu.

6. Puses kopīgi rakstiski izraugās kosmodromu, komerciālās derīgās kravas apstrādes iekārtu un drošības zonas, ko Savienība drīkst izmantot katrā palaišanas kampaņā.

5. pants

Drošības izmeklēšana

1. Ja ir aizdomas par drošības aizskārumu, EKA VDI, ja uzskata par vajadzīgu un pēc precizējošas apspriedes ar palaišanas pakalpojumu sniedzēja drošības inspektoru, par drošības aizskārumu paziņo ASV kosmodroma drošības priekšniekam turpmākai izmeklēšanai. Par drošības aizskārumu EKA VDI paziņo arī ASV Valsts departamentam.

2. ASV kosmodroma drošības priekšnieks sadarbībā ar palaišanas pakalpojumu sniedzēju, EKA VDI un citām attiecīgām organizācijām izmeklē katru drošības aizskārumu, par kuru paziņojis EKA VDI.

3. Kad izmeklēšana pabeigta, ASV iesniedz Eiropas Komisijai pilnīgu ziņojumu saskaņā ar Drošības kārtības 25. panta b) punktu un nosaka visus attiecīgi vajadzīgos tiesiskās aizsardzības vai izlabošanas pasākumus.

4. ASV valdības darbinieki vai citas federālo iestāžu vai štatu amatpersonas, palaišanas pakalpojumu sniedzēja darbinieki un to attiecīgie darbuzņēmēji, kam ir prasītā drošības pielaide, drīkst piekļūt ES aizsargātajiem aktīviem vai tos inspicēt tikai tad, ja tiek veikta izmeklēšana pēc drošības aizskāruma, par kuru EKA VDI ziņojis ASV kosmodroma drošības priekšniekam. Tāda piekļuve atļaujama vienīgi izmeklēšanas vajadzībām un pēc Eiropas Komisijas iepriekšējas atļaujas, ko EKA VDI nodevis ASV kosmodroma drošības priekšniekam. ASV kosmodroma drošības priekšnieks vai cita attiecīga ASV amatpersona savukārt dod piekļuvi ESKI attiecīgam federālo iestāžu, štata un palaišanas pakalpojumu sniedzēja personālam un to attiecīgajiem darbuzņēmējiem saskaņā ar Eiropas Komisijas atļauju.

5. Atbilstoši Drošības nolīguma 3.3. pantam, ES klasificēto informāciju, ko šā nolīguma īstenošanas nolūkā Eiropas Komisija, Eiropas Komisijas norīkotās personas, EKA VDI, tostarp viņa pilnvarotās personas, un EKA dara zināmu ASV vai ko ASV saņēmušas citādi, ASV aizsargā tādā veidā, kas ir vismaz līdzvērtīgs tam, kādu tai piešķir Savienība. Šā nolīguma pielikums attiecas uz apzīmogotu, marķētu vai ar norādi "*RESTREINT UE/EU RESTRICTED*" apzīmētu informāciju, ko dara zināmu ASV vai ko tās citādi saņem.

6. Puses atzīst, ka drošības aizskārums, kas rastos komerciālajā derīgās kravas apstrādes iekārtā vai pārvešanā, radītu sarežģītas un vienreizējas piekritības problēmas. Tādos apstākļos ASV kosmodroma drošības priekšnieks visiem spēkiem atvieglotu tāda aizskāruma izmeklēšanu kopā ar attiecīgajām personām, tostarp Savienību, palaišanas pakalpojumu sniedzēju, komerciālās derīgās kravas apstrādes iekārtas īpašnieku/ekspluatētāju un attiecīgajām ASV federālajām un štata amatpersonām.

6. pants

Galileo pavadoņu atlieku atgūšana

1. Ja notiecis negadījums vai avārija, kuras sekas ir *Galileo* pavadoņa bojāeja, ASV saskaņā ar ASV tiesību aktiem, kārtību, procedūrām un ASV atbalstīšanas kārtību, kas nolīgta ar palaišanas pakalpojumu sniedzēju, pilnvaro EKA VDI, viņa norīkotās personas un Eiropas Komisijas norīkotās personas, kuras darījis zināmas 9. pantā minētais kontaktpunkts:

a) piedalīties meklēšanā un savākt *Galileo* pavadoņu atliekas to atrašanās vietās;

b) glabāt *Galileo* pavadoņu atliekas drošības zonā pastāvīgā EKA VDI uzraudzībā;

c) pārvest *Galileo* pavadoņu atliekas uz Savienības teritoriju.

2. Atgūšanas darbību laikā katra Puse nekavējoties informē otru Pusi par *Galileo* pavadoņu atlieku atrašanās vietu ārpus noteiktās meklēšanas zonas, ciktāl tas praktiski iespējams pirms to fiziskas aizvākšanas no atlieku atrašanās vietām.

3. ASV valdības un palaišanas pakalpojumu sniedzēja darbinieki un atbalstošie darbuzņēmēji atgūtās *Galileo* pavadoņu atliekas drīkst inspicēt tikai izmeklēšanas vajadzībām. Tādā darbībā tie nodrošina EKA VDI klātbūtni. Atgūto *Galileo* pavadoņu atlieku inspicēšanu, kas pārsniedz vizuālu apskati, veic tikai pēc Pušu apspriešanās.

4. EKA VDI var lūgt Federālās aviācijas administrācijas (FAA) kontaktpunktu, kas izraudzīts saskaņā ar 9. pantu, pārtraukt plānoto *Galileo* pavadoņu atlieku inspicēšanu, lai būtu iespējama iepriekšēja divpusēja apspriešanās starp Eiropas Komisiju un ASV Valsts departamentu. Ja nav tiešu briesmu cilvēku dzīvībai vai drošībai, FAA cenšas apmierināt tādu pieprasījumu.

7. pants

Reģistrācija

1. Attiecībā uz katru *Galileo* pavadoni, ko palaiž no ASV teritorijas sakarā ar šo nolīgumu, Savienība nodrošina, ka ANO ģenerālsekretāram tiek sniegta informācija par kosmisko objektu saskaņā ar 1974. gada 12. novembrī parakstīto Konvenciju par kosmosā palaisto objektu reģistrāciju (Reģistrācijas konvenciju).

2. Puses vienojas, ka ASV neatbild par *Galileo* pavadoņu reģistrēšanu saskaņā ar Reģistrācijas konvenciju un ka ASV nav jurisdikcijas un varas pār tādiem objektiem kosmiskajā telpā.

8. pants

Atbildības prasīšana

1. Gadījumā, kur *Galileo* pavadonis vai tā sastāvdaļa nodara kaitējumu, kas saskaņā ar starptautiskām tiesībām izraisa vienu vai vairākus atlīdzināšanas prasījumus pret ASV:

a) ASV var censties panākt, lai Savienība aizstāj ASV forumā, kur tiek celts tāds prasījums. Savienība tādus centienus atvieglo;

b) ja aizstāšana nav sekmīga, Savienība piekrīt pasargāt ASV no prasījuma un atlīdzināt ASV finansiālos pienākumus, kas ceļas no izlīguma tādā prasījumā vai pietiesāšanas. Puses koordinē aizstāvību tādos prasījumos;

c) strīda vai potenciāla prasījuma gadījumā ASV nekavējoties rakstiski informē Savienību, sniedzot visas attiecīgās ziņas;

d) ja ASV izvēlas izlīgumu, tām pirms piekrišanas izlīgumam jāsaņem Savienības rakstiska piekrišana. Savienība atbild par izlīguma apmēra atlīdzināšanu ASV tikai tad, ja ir devusi piekrišanu izlīgumam;

e) Puses vienojas visos posmos attiecīgi apspriesties par tādu prasījumu izskatīšanu un izšķiršanu.

2. Šajā pantā termins "kaitējums" nozīmē zaudētu dzīvību, miesas bojājumu vai citādu veselības traucējumu vai valstu vai fizisku vai juridisku personu mantas bojāeju vai bojājumu.

3. Nekas šajā nolīgumā nav uztverams kā ASV suverēnās imunitātes vai citu privilēģiju vai imunitātes atcelšana, kuras izriet no starptautiskām paražu tiesībām, traktātiem un nolīgumiem, kas ir spēkā starp ASV un Savienību, vai citiem starptautiskiem juridiskiem pienākumiem.

9. pants

Kontaktpunkti

1. Lai atvieglotu šā nolīguma īstenošanu, Puses 2. un 3. punktā minētajām personām rakstveidā norīko un dara zināmus otrai pusei operatīvos kontaktpunktus un to kontaktinformāciju.

2. No Savienības puses:

— Eiropas Komisija,

— EKA VDI,

— EKA,

— *EUSPA*,

— Palaišanas pakalpojumu sniedzējs,

— Pavadoņu ražotājs.

3. No ASV puses:

— Kosmodroma drošības priekšnieks,

— Kosmodroma priekšnieks,

— *CBP*,

— Federālā Aviācijas pārvalde.

10. pants

Strīdu izšķiršana

Visus strīdus, kas Pusēm rodas saskaņā vai sakarā ar šo nolīgumu, risina vienīgi, Pusēm apspriežoties.

11. pants

Citi nolīgumi

Šis nolīgums nekādi nemaina starp Pusēm pastāvošos nolīgumus un nolīgto kārtību.

12. pants

Stāšanās spēkā un izbeigšana

1. Šis nolīgums stājas spēkā nākamajā dienā pēc pēdējās notas saņemšanas diplomātisko notu apmaiņā, ar kuru Puses viena otrai paziņojušas par savu attiecīgo iekšējo procedūru pabeigšanu, lai šis nolīgums var stāties spēkā, un paliek spēkā līdz 2027. gada 1. janvārim.

2. Savienība un ASV var šo nolīgumu piemērot provizoriski, pilnībā vai daļēji, saskaņā ar savām attiecīgajām iekšējām procedūrām un tiesību aktiem. Provizoriskā piemērošana sākas nākamajā dienā pēc tam, kad:

a) Savienība ir paziņojusi ASV, kuras nolīguma daļas tā ierosina piemērot provizoriski; un

b) ASV apstiprinājusi savu piekrišanu tam, kuras nolīguma daļas piemērojamas provizoriski.

3. Katra Puse var otrai rakstiski paziņot par nodomu šo nolīgumu izbeigt. Izbeigšana stājas spēkā astoņus mēnešus pēc paziņojuma saņemšanas.

4. Šo nolīgumu var grozīt vai pagarināt, Pusēm rakstiski vienojoties.

5. Šā nolīguma sastāvdaļa ir pielikums, kur izklāstīti līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētas informācijas aizsardzības pasākumi.

13. pants

Autentiskais teksts

Autentiskais teksts ir parakstītais šā nolīguma angļu teksts. Šo nolīgumu ES ir sagatavojusi arī bulgāru, čehu, dāņu, franču, grieķu, holandiešu, horvātu, igauņu, itāļu, īru, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, somu, spāņu, ungāru, vācu un zviedru valodā.

TO APLIECINOT, savu atbilstīgo iestāžu attiecīgi pilnvarotie ir parakstījuši šo nolīgumu.

Briselē, divtūkstoš divdesmit ceturtā gada divdesmit piektajā martā divos oriģināleksemplāros angļu valodā.

PIELIKUMS

Līmenī RESTREINT UE/EU RESTRICTED klasificētas informācijas aizsardzības pasākumi

Līmenī RESTREINT UE/EU RESTRICTED klasificēta informācija var būt mutiska, vizuāla, elektroniska, magnētiska vai dokumentāra vai materiāla veidā, tostarpiekārta vai tehnoloģija.

Līmenī RESTREINT UE/EU RESTRICTED klasificēta informācija var būt ierakstīta jebkādā fiziskā datu nesējā.

1. Darbības joma un pienākumi

Šajā pielikumā noteiktos pasākumus piemēro gadījumā, ja ASV Kosmodroma drošības priekšniekam vai citai attiecīgai ASV amatpersonai saskaņā ar šo nolīgumu tiek sniegta vai tā citādi saņem līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētu informāciju. ASV valdība vai 5. panta 4. punktā minētas pilnvarotas trešas personas, vai citas trešas personas, par kurām Puses savstarpēji vienojušās, kas saskaņā ar šo nolīgumu piekļūst līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētai informācijai, atbild par rīkošanos ar tādu informāciju, tās glabāšanu un reģistrēšanu šajā nolīgumā aprakstītajā veidā.

2. Pielaides līmeņi

Līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētai informācijai var piekļūt tikai pilnvaroti ASV vai trešu personu darbinieki, kuriem ir "vajadzība zināt", ko noteikuši EKA VDI un ASV Kosmodroma drošības priekšnieks. Pirms piekļuves piešķiršanas indivīdus iepazīstina ar noteikumiem un attiecīgajiem drošības standartiem un vadlīnijām par līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētas informācijas aizsardzību, un viņi apliecina savu atbildību par šīs informācijas aizsardzību.

Personāla drošības pielaide netiek prasīta pilnvarotiem ASV vai trešu personu darbiniekiem, kuri piekļūst līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētai informācijai.

3. Rīkošanās ar informāciju

Ar līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētu informāciju kosmodroma drošības zonās drīkst rīkoties šādi: Pilnvaroti ASV vai trešo personu darbinieki:

a) kad rīkojas ar līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētu informāciju, aizver kabineta durvis;

b) ja jāuzņem apmeklētājs, līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētu informāciju noglabā vai aizsedz;

c) līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētu informāciju neatstāj pa skatienam, kad kabinets netiek aizņemts;

d) ekrānus, kuros attēlota līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificēta informācija, pastāvīgi tur aizgrieztus no logiem un durvīm, lai novērstu iespēju tos aplūkot. Sanāksmēs izmantotajiem klēpjdatoriem uz ekrāna ir pretžilbes/privātuma plēve.

Ar līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētu informāciju drīkst rīkoties ārpus drošības zonas, ja persona, kam informācija ir (turpmāk "turētājs"), veic kompensējošus pasākumus, to aizsargājot no nepilnvarotu personu piekļūšanas. Kompensējošie pasākumi ietver vismaz šādus:

a) līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificēta informācija nav lasāma sabiedriskās vietās un atstājama bez uzraudzības viesnīcas numurā un automobilī;

b) līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificēta informācija vienmēr ir turētāja personiskā kontrolē;

c) līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētu informāciju, atrodoties ārpus drošības zonas, pārvadā tā, kā aprakstīts šā pielikuma 7. iedaļā;

d) laikā, kad dokumenti netiek lasīti vai apspriesti, tos glabā piemērotās aizslēgtās mēbelēs;

e) dokumentu lasīšanas vai apspriešanas laikā telpas durvis ir aizvērtas;

f) dokumenta detaļas neapspriež neaizsargātā tālruņa līnijā vai balss/video pārraidē ar interneta protokolu, kas nav šifrēta ar apstiprinātu risinājumu, un nešifrētā e-pastā vai e-pastā, kas šifrēts ar neapstiprinātu risinājumu;

g) kamēr dokuments tiek apspriests, mobilajām ierīcēm jābūt izslēgtām (vai pārslēgtām lidojuma režīmā);

h) dokumentu kopēt vai skenēt drīkst tikai ar autonomu (nevienam tīklam nepieslēgtu) vai akreditētu iekārtu;

i) ārpus drošības zonas ar dokumentu rīkojas un to kādu laiku patur ne ilgāk, cik nepieciešams;

j) klasificēta dokumenta turētājs to neizmet, bet atdod glabāšanai drošības zonā vai nodrošina, ka tas tiek iznīcināts apstiprinātā smalcinātājā.

4. Glabāšana

Līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētu informāciju, tostarp noņemamus datu nesējus ar nešifrētu informāciju vai informāciju, kas šifrēta ar neapstiprinātu šifrēšanas risinājumu, glabā drošības zonā, aizslēgtās biroja mēbelēs. To drīkst kādu laiku glabāt ārpus drošības zonas, ja turētājs ir apņēmies izpildīt šā pielikuma 3. iedaļas otrajā daļā paredzētos kompensējošos pasākumus.

5. Izplatīšana un izpaušana

Par rīkošanos ar līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētu informāciju un tās pārvaldību, tostarp izplatīšanu, atbild tās turētājs.

Līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētas informācijas izpaušana nav atļauta bez iepriekšējas rakstiskas Eiropas Komisijas piekrišanas.

6. Elektroniska pārsūtīšana

Par līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētas informācijas elektroniskas pārsūtīšanas kārtību ASV valdības tīklos lemj katrā gadījumā atsevišķi, Pusēm apspriežoties.

7. Līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētas informācijas pārvietošana

Atkarībā no pieejamajiem līdzekļiem vai konkrētajiem apstākļiem līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētu informāciju drīkst fiziski pārvietot personīgi papīra dokumentu veidā vai noņemamā datu nesējā.

Vienā sūtījumā drīkst būt vairāk par vienu līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētas informācijas vienību, ja tiek ievērota "vajadzība zināt".

Izmantotais iepakojums nodrošina, ka saturs nav saskatāms. Līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētu informāciju pārvieto necaurspīdīgā iepakojumā, piemēram, aploksnē, necaurspīdīgā mapē vai portfelī. Iepakojuma ārpusē nav nekādu norāžu par satura veidu un slepenības līmeni. Ja lieto iekšējo iepakojumu, uz tā norāda *RESTREINT UE/EU RESTRICTED*. Uz katras iepakojuma kārtas norāda saņēmēja vārdu un uzvārdu, amatu un adresi, kā arī atpakaļadresi gadījumam, kad sūtījumu nevar piegādāt.

Par katru drošības aizskārumu, kas attiecas uz līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētu informāciju, ko pārvieto pilnvaroti darbinieki vai kurjeri, turpmākas izmeklēšanas vajadzībām ziņo EKA VDI un ASV Kosmodroma drošības priekšniekam.

Noņemamajiem datu nesējiem, ko izmanto līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētas informācijas transportēšanai, pievieno pavadzīmi, kurā sniegta informācija par klasificētu informāciju saturošo noņemamo datu nesēju, kā arī par visām tajā esošajām datnēm, lai saņēmējs var veikt vajadzīgās pārbaudes.

Datu nesējā glabā tikai nepieciešamos dokumentus. Piemēram, visai vienā USB zibatmiņā esošajai klasificētajai informācijai jābūt domātai vienam un tam pašam saņēmējam. Sūtītājs patur prātā, ka tādās ierīcēs glabātās klasificētās informācijas lielā apjoma dēļ var būt nepieciešams paaugstināt visas ierīces slepenības līmeni.

Līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētu informāciju pārvieto ievietotu tikai tādos noņemamos datu nesējos, uz kuriem ir attiecīgs slepenības apzīmējums. Ja informācija ir šifrēta ar apstiprinātu risinājumu, nav prasības noņemamo datu nesēju marķēt.

8. Pavairošana

Līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētas informācijas pavairošana ir jāizdara tam, kurš ar to rīkojas, tikai stingri operatīvām vajadzībām un ar nosacījumu, ka dokumenta sagatavotājs nav brīdinājis nepavairot. Tas, kurš ar dokumentu rīkojas, iegrāmato savu izdarīto izplatīšanu.

9. Līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētas informācijas iznīcināšana un dzēšana

Līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētu dokumentu iznīcināšanai piemēroti ir tikai smalcinātāji, kuru drošības līmenis atbilst DIN 32757 4. drošības līmenim un DIN 66399 5. drošības līmenim, vai līdzvērtīga līmeņa smalcinātāji. No apstiprinātos smalcinātājos sasmalcinātā papīra var atbrīvoties kā no parastiem kancelejas atkritumiem.

Visiem līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētu informāciju saturošiem datu nesējiem un ierīcēm to darbmūža beigās veic pienācīgu sanitizāciju. Elektroniskos datus iznīcina vai dzēš no informācijas tehnoloģiju resursiem un ar tiem saistītajiem datu nesējiem tādā veidā, kas vieš pietiekamu pārliecību, ka informāciju nevar atgūt. Sanitizācijas laikā no atmiņas ierīces tiek dzēsti visi dati, kā arī noņemtas visas etiķetes, apzīmējumi un darbības žurnāli.

10. Deklasifikācija

Līmenī *RESTREINT UE/EU RESTRICTED* klasificētu informāciju nedeklasificē bez Eiropas Komisijas atļaujas.